

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRETA MIFSUD**

Seduta tat-28 ta' Settembru, 2009

Talba Numru. 571/2008

Salome Chetcuti

vs

Jonathan Satariano

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tal-attrici li bih ppremettiet illi l-partijiet huma l-genituri tal-minuri Benjamin u Christine Satariano.

Illi l-istess partijiet m'humiex mizzewwgin.

Illi permezz ta' digriet datat l-20 ta' Novembru, 2007, l-Onorabbi Qorti tal-Familja ordnat lill-konvenut ihallas issomma ta' mijà u tmenin lira Maltin (Lm180) fix-xahar, illum ekwivalenti ghal erba' mijà u dsatax-il Euro u disgha u ghoxrin centezmu (€419.29), pagabbi lir-rikorrenti (l-attrici) bhala manteniment mensili ghaz-zewg (2)minuri.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi, I-istess konvenut, minkejja tali digriet, għadu sal-gurnata odjerna jħallas biss is-somma ta' tlett mijha u sitta u ghoxrin Euro u ghoxrin centezmu (€326.20), ekwivalenti għal mijha u erbghin lira Maltin (Lm140) fix-xahar.

Illi I-konvenut ghalkemm debitament interpellat sabiex ihallas is-somma rimanenti dovuta f'arretrati mix-xahar ta' Novembru tas-sena 2007 'I quddiem, baqa' inadempjenti.

Illi I-konvenut ukoll, ghalkemm debitament interpellat, naqas milli jħallas nofs I-ispejjes ta' sahha tal-minuri ai termini tal-istess digriet.

Għaldaqstant, I-attrici talbet lil dan it-Tribunal jikkundanna lill-konvenut ihallas dik is-somma ta' manteniment li tirrizulta mhix mhalla sad-data tal-prezentata ta' dan I-Avviz, flimkien ma' nofs I-ispejjes tas-sahha tal-minuri li wkoll ma gewx imħalla sad-data tal-prezentata ta' dan I-avviz, bl-imghaxijiet sad-data tal-pagament effettiv.

Għal fini ta' kompetenza gie dikjarat illi s-somma hekk mitluba ma teccedix dik ta' elf u hames mitt lira Maltin (Lm1,500), ekwivalenti għal tlett elef, erba' mijha u erba' u disghin Euro u sitt centezmi (€3,494.06).

Ra r-risposta tal-konvenut illi eccepixxa illi preliminarjament, id-digriet imsemmi fit-Talba huwa null u bla effett stante li ma gietx segwita I-procedura kontemplata bil-ligi senjatament ir-regolament numru 5(a) tal-Avviz Legali 397 tas-sena 2003, kif emendat.

Preliminarjament, ukoll, id-digriet premess m'ghandu jingħata ebda effett stante illi I-attrici ma segwietx il-proceduri skont il-ligi fiz-zmien stipulat ta' xahrejn (2) mid-data tad-digriet.

Li f'kull kaz, il-konvenut m'ghandux ikun tenut ihallas I-ammont pretiz, stante illi ma ffirma ebda ftehim.

Illi sussidjarjament, il-pretensjonijiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

Kopja Informali ta' Sentenza

Salv eccezzjonijiet ulterjuri u bl-ispejjes kontra l-attrici.

Ra x-xhieda ta' Salome Chetcuti, li tghid li kellha relazzjoni qasira mal-intimat u minn dina r-relazzjoni twieldu tewmin Benjamin u Christine fid-19 ta' Ottubru, 2002 u l-intimat kien irrikonoxxihom permezz ta' att ta' rikonoxximent fl-atti tan-Nutar Dr. Rachel Busutil.

Kellha tiftah proceduri sabiex il-konvenut ihallas manteniment ghall-uliedu, u kien inghata digriet mill-Qorti tal-Familja, fejn fid-9 ta' Dicembru, 2003 il-konvenut gie ordnat ihallas is-somma ta' mijà u erghin lira Maltin (Lm140), u cioe' ekwivalenti ghal tlett mijà u sitta u għoxrin Euro u għoxrin centezmu (€326.20), fix-xahar bhala manteniment u għal certu zmien kien ihallas dan l-ammont regolarmen.

Tghid li maz-zmien kien intlaħaq ftehim bejnietom u l-Avukati rispettivi tagħhom, sabiex il-manteniment jizzdied għal erba' mijà u dsatax-il Euro u disgha u għoxrin centezmu (€419.29), u cioe' ekwivalenti għal mijà u tmenin lira Maltin (Lm180). Dan il-ftehim, u għalhekk l-ammont, gie kkonfermat b'digriet tal-Qorti tal-Familja tal-20 ta' Novembru, 2007.

L-attrici tikkonferma li minn Novembru, 2007 sa' llum, il-konvenut baqa' ihallas biss is-somma ta' mijà u erghin lira Maltin (Lm140), u cioe' ekwivalenti għal tlett mijà u sitta u għoxrin Euro u għoxrin centezmu (€326.20), u mhux l-awment ta' erbghin lira Maltin (Lm40) u cioe' ekwivalenti għal tlieta u disghin Euro u sbatax-il centezmu (€93.17).

Izzid tghid ukoll, li l-konvenut kien obbligat ihallas nofs l-ispejjes tas-sahha tal-minuri, izda lanqas dawn ma kien hallas.

Ra x-xhieda tal-konvenut Jonathan Satariano li kkonferma li kien hemm digriet, li jgħib in-numru 1937/2003, fejn kien gie ordnat mis-Sekond'Awla tal-Qorti Civili jikkontribwixxi manteniment ghall-minuri fis-somma ta' mijà u erbghin lira Maltin (Lm140) fix-xahar, u cioe' ekwivalenti għal tlett mijà u sitta u għoxrin Euro u għoxrin centezmu (€326.20)

Jispjega li dejjem hallas dan l-ammont regolarmen, izda wara xi sitt (6) xhur li kien hareg id-digriet ma baqax jara t-tfal. Kien ghalhekk li saret medjazzjoni fejn jikkonferma li kien hemm qbil li l-ammont ta' manteniment jizdied minn mijā u erbghin lira Maltin (Lm140), u cioe' ekwivalenti għal għal tlett mijā u sitta u ghoxrin Euro u ghoxrin centezmu (€326.20), għal mijā u tmenin lira Maltin (Lm180), u cioe' ekwivalenti għal erba' mijā u dsatax-il Euro u disgha u ghoxrin centezmi (€419.29), pero' bil-kundizzjoni li dan l-ammont ma jizdied qatt. Hu jispjega li kien jaqbel li kellu jħallas mijā u tmenin lira Maltin (Lm180), u cioe' ekwivalenti għal erba' mijā u dsatax-il Euro u disgha u ghoxrin centezmi (€419.29), bhala manteniment, pero' llum ma għadux jaqbel ma dan għaliex ma għandux mezzi bizzejjed biex iħallas dan l-ammont u kien għalhekk li kien fetah medjazzjoni ohra sabiex jigi varjat dak id-digriet u li wara li nghalqet din il-medjazzjoni ma kienx fetah kawzi.

Jikkonferma wkoll li kien hemm digriet ta' l-Imħallef Joseph Azzopardi, u dan fejn gie ornat li l-ammont ta' mijā u tmenin lira Maltin (Lm180), u cioe' ekwivalenti għal erba' mijā u dsatax-il Euro u disgha u ghoxrin centezmi (€419.29), li kellhom jinqatgħu direttament mill-paga tieghu u sallum dan kien għadu ma sarx.

Jametti li kienet saret nota konguntiva bejn il-partijiet u bejn l-Avukati, pero' f'din l-istess ma kienx gie stipulat li dan l-ammont ma kellux jizdied aktar.

Il-konvenut ighid ukoll li ma kienx iffirma ebda nota għand il-Medjatur u jghid ukoll li kien biss ra n-nota l-ewwel darba l-Qorti.

Ikkunsidra

Ra l-atti u d-dokumenti esebiti.

It-Tribunal, għandu jiddeċiedi fuq zewg (2) eccezzjonijiet:-

- a) fl-ewwel kaz, l-eccezzjoni hija li meta jintla haq ftehim, waqt il-medjazzjoni, dak l-istess ftehim

Kopja Informali ta' Sentenza

ghandu jigi ffirmat mill-partijiet, sabiex imbagħad jigi awtorizzat mill-Imħallef;

b) it-tieni eccezzjoni tirrigwarda l-procedura li tirrikjedi li fi zmien xahrejn mid-data tad-digriet għandha tinfetah kawza u li f'dan il-kaz il-konvenut, allegatament, dan m'għamlux.

L-attrici pprezentat din il-kawza għal hlas ta' arretrati ta' manteniment, kif ukoll, hlasijiet ta' saħha.

Huwa minnu li dan it-Tribunal twaqqaf biex jisma' u jaqta' t-talbiet kollha ta' flus ta' ammont ta' mhux izqed min elf u hames mitt lira Maltin (Lm1,500). Din hija l-gurisdizzjoni ta' dan it-Tribunal.

Il-partijiet kellhom relazzjoni bejniethom, izda qatt ma wasslu biex jizzewwgu, pero' minn din ir-relazzjoni twieldu t-tewmin imsemmija. L-obbligazzjonijiet u ftehim rigward l-istess trobbija tal-minuri jaqghu fil-kamp tal-ligi tal-familja u għalhekk kwistjonijiet li jidħlu fil-kompetenza tal-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja), Qorti specjalizzata f'dan il-qasam.

Per se, il-fattispeci tal-kaz, jinkwadraw ruhhom f'pretensjoni ta' kreditu ta' hlas ta' manteniment u, s'hawnhekk, it-Tribunal ihoss li għandu kompetenza.

Il-konvenut pero' qed joggezzjona għal tali debitu, stante illi l-procedura li kellha tigi segwita għal validita' o meno tad-digriet mogħi mis-Sekond'Awla tal-Qorti Civili, (illum magħrufa ahjar bhala l-Qorti Civili, (Sezzjoni tal-Familja), li tibda bil-proceduri ta' medjazzjoni, sakemm tispicca f'kawza quddiem dan l-istess Qorti), ma gietx segwita.

Fil-hsieb ta' dan it-Tribunal, gustament, ma jidħirlux li ezami ta' dan għandu jsir minn dan it-Tribunal. Dawn l-eccezzjonijiet għandhom rabta intrinsika ma' kwsitjonijiet ta' natura familjari li jirrikjedu, minhabba d-delikatezza u sensitivita' tagħhom, aktar attenzjoni minn Tribunal specjalizzat. It-Tribunal għal Talbiet Zghar, huwa aktar immirat sabiex krediti ta' flus, jigu decizi, bl-aktar mod sommarju. Minn naħha l-ohra, l-ligi tal-familja jehtieg ilha

dak il-hin, attenzjoni u ezami dettaljat u xieraq tal-fattispeci tal-kaz, li dan it-Tribunal ma jistax joffri lill-partijiet.

It-Tribunal mhux f'posizzjoni jiddeciedi jekk hemmx dritt ta' manteniment dovut lill-attrici, oltre spejjes tas-sahha tal-minuri, a bazi ta' jekk gietx segwita procedura *ad hoc* jew le.

“Din il-Qorti ma tarax ukoll li hu sewwa li I-parti intitolata ghall-alimenti titqiegħed fi stat ta’ pregudizzjalita’ ghax il-konjugi I-iehor ifettilu li jizvixxera I-kwistjoni mis-sede propria tas-separazzjoni, iressaqha quddiem Tribunal iehor jew Qorti ohra, aktar u aktar meta dik il-parti ma tkunx għa, b’xi digriet tal-Qorti, anqas wieħed temporanju, ordnata tagħmel dik il-kontribuzzjoni. Kif taraha din il-Qorti I-materja mhux biss hi attratta mill-procediment tas-separazzjoni, izda lanqas għandha tkun sottratta mill-gurisdizzjoni tal-Qorti Civili, Prim’Awla, li tkun qed tiddelibera I-firda u I-incidenti kollha sorti f’dak I-istess gudizzju istitwit.”¹

It-Tribunal, ukoll ra s-sottomissionijiet tal-konvenut fejn gie irrilevat li dan it-Tribunal jista’ ukoll iqajjem ex officio I-inkompetenza *rationae materiae* tieghu u dan anke meta dan isehħ mill-perspektiva tal-eccezzjonijiet mqajjma u dan peress illi il-kwistjoni ta’ kompetenza o meno hija ta’ ordni pubbliku.

“Jista’ jkun għalhekk illi I-azzjoni ghalkemm inizzjalment tkun ta’ kompetenza tat-Tribunal, din ma tibqax hekk vizwalizzata mill-perspektiva tal-eccezzjoni.”²

Għalhekk, dan it-Tribunal jirritjeni li z-zewg eccezzjonijeit tal-konvenut jisollevaw il-kwistjoni ta’ jekk hemmx ftehim jew decizjoni vinkolanti dwar I-ammont tal-manteniment dovut ghaz-zewg minuri u dwar spejjes ta’ sahha. Dawn il-

¹ Agostino sive Austin Farrugia vs Salvina sive Sally Farrugia (App. 627/2003)

² Caruana vs Direttur Generali tal-Qrati

Kopja Informali ta' Sentenza

konsiderazzjonijiet, ukoll intrinsikament marbutin mal-proceduri li huma ta' importanza ghal validita' o meno tad-digriet tas-Sekond'Awla tal-Qorti Civili, gia' Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) u ghalhekk l-istess talba għandha tigi ddeterminata mill-Qorti specjalizzata li tista' tiddeciedi fuq l-aspett procedurali ukoll.

Għal dawn il-motivi, it-Tribunal qiegħed ex *officio* jissolleva l-inkompetenza *rationae materiae* u jastjeni milli jiehu aktar konjizzjoni ta' din il-kawza.

Minhabba n-natura tal-kaz u d-decizjoni li qed tingħata l-ispejjes ghandom jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----